

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium, Komenského 32, 075 01 Trebišov
4. Názov projektu	Rozvíjanie matematickej, finančnej, čitateľskej a prírodovednej gramotnosti - nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií a získavanie praktických a profesijných zručností žiakov Gymnázia v Trebíšove.
5. Kód projektu ITMS2014+	312011U093
6. Názov pedagogického klubu	5.6.3. Človek a príroda
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	18.10.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium, Komenského 32, 075 01 Trebišov
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	RNDr. Dagmar Ružinská
10. Odkaz na webové sídlo zverejnené správy	www.gymtv.sk

11. Manažérske zhrnutie

Kľúčové slová: rozvíjanie prírodovednej a čitateľskej gramotnosti – vhodné metódy, formy a didaktické prostriedky

Krátka anotácia: Klub je venovaný problematike čítaniu odborného a vedeckého textu s porozumením, využitie informácií pri aplikácii poznatkov a analytickom myslení.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Otvorenie zasadnutia klubu.

V úvodnej časti koordinátorka klubu privítala všetkých pedagogických zamestnancov a oboznámila ich s témou stretnutia: **rozvíjanie prírodovednej a čitateľskej gramotnosti – vhodné metódy, formy a didaktické prostriedky**

o Program stretnutia

a) Prírodovedná gramotnosť vo vyučovacom procese

b) Čitateľská gramotnosť vo vyučovacom procese prírodovedných predmetov

Výsledky poslednej štúdie PISA poukazujú na fakt, že slovenskí žiaci nedosahujú v čitateľskej a prírodovednej gramotnosti ani priemer krajín OECD (Heldová, 2011). Už z výsledkov z roku 2003, kedy sa Slovensko prvýkrát zúčastnilo testovania PISA vidieť, že úroveň čitateľskej gramotnosti našich žiakov je nízka, čo znižuje šance na trhu práce a pravdepodobnosť ďalšieho vzdelávania (Heldová, 2006). PISA sa svojimi výsledkami nesnaží poukázať na množstvo vedomostí, ktoré sa žiaci naučili ale práve na to, ako ich vedia využiť v reálnom živote. Čitateľská gramotnosť podľa OECD zahŕňa ovládanie čitateľských zručností a schopnosť využiť ich pri riešení úloh v rozličných situáciách, s ktorými sa stretávajú počas celého svojho života (Heldová, 2006; OECD, 2007).

Charakteristika činností čitateľskej gramotnosti

- nájdenie informácie v texte, tabuľke, grafe, ...
- zoradenie informácií
- posúdenie významnosti informácie získavanie informácií
- sústredenie sa na hodnoverné informácie
- zistenie vzťahu medzi časťami informácie
- zameranie na nápadné a protichodné informácie
- porozumenie textu
- interpretácia a integrácia
- porozumie vzťahom spracovanie informácií
- vysvetlenie významu slova, frázy
- porovnávanie, danie do protikladu, triedenie
- zistenie hlavnej témy, zámeru autora
- integrovanie niekoľkých častí
- uvažovanie o obsahu a forme tvrdenia
- posúdenie tvrdenia zhodnotenie textu
- zhodnotenie a vyslovenie hypotéz
- vytvorenie spojenia alebo porovnania
- podanie vysvetlenia, vyhodnotenie črty textu, sústredenie sa na menej obvyklé vedomosti

Kompetencia **získavanie informácií** v sebe zahŕňa činnosti spojené s hľadaním konkrétnych informácií vyjadrených či už priamo alebo nepriamo v tabuľke, texte či obrázku. Po analýze jednotlivých čiastkových úloh nami vytvorených úloh sme vytvorili tri základné skupiny činností patriacej do tejto skupiny kompetencií:

- **nájdenie konkrétnej informácie v texte** – táto skupina zahŕňa v sebe činnosti ako vyhľadanie informácie priamo či nepriamo uvedenej v texte, vyhľadanie ľahko zameniteľnej informácie, nájdenie informácie definujúcej konkrétny pojem odborného charakteru, hľadanie informácie, ktorá sa dá použiť na odôvodnenie názoru či hľadanie informácií na základe zadaných kritérií;
- **nájdenie informácie v tabuľke** – s touto skupinou sú spojené činnosti nájdenie informácie alebo viacerých informácií v tabuľke podľa určitého kritéria či nájdenie a prepojenie informácie v tabuľke s grafickým znakom;
- **nájdenie a prepojenie informácií** – činnosti v ktorých sa vyžaduje schopnosť nájsť a prepojiť viacero informácií v texte a na základe ich spojenia nájsť odpoveď na otázku.

Druhou základnou kompetenciou čitateľskej gramotnosti je **spracovanie informácií**. Táto kompetencia v sebe zahŕňa činnosti spojené s porozumením textu, vysvetlením významu rôznych častí textu, porovnávaním informácií, sústredenie sa na časti textu s cieľom pochopiť a správne interpretovať text a informácie. Pri analýze čiastkových úloh v použitých úlohách sme v rámci tejto kompetencie vytvorili dve základné skupiny činností:

- **interpretácia** – zahŕňa v sebe činnosti ako porozumenie textu, usporiadanie informácií v texte, porovnávanie informácií, vyvodzovanie záverov (Heldová, 2006),
- **celkové porozumenie** – s touto skupinou sa spájajú činnosti zamerané na odhalenie hlavnej myšlienky textu, pochopenia funkcie uvedených informácií, či rozoznanie cieľa uvedeného textu – informácie.

Poslednou, treťou kompetenciou čitateľskej gramotnosti je **zhodnotenie textu**. Táto kompetencia v sebe zahŕňa dve hlavné skupiny činností zamerané na uvažovanie o obsahu a forme textu a jeho hodnotenie. Vzhľadom na to, môžeme hovoriť o dvoch základných skupinách činností, prejavenie ktorých mali žiaci preukázať pri riešení nami vytvorených úloh:

- **posúdenie obsahu textu** – zahŕňa v sebe činnosti spojené s posudzovaním tvrdení z textu a ich porovnaním s vlastnými poznatkami, s informáciami, ktoré má z iných zdrojov, zhodnotenie rôznych častí textu a informácií, ich dostatočnosti a dôveryhodnosti,
- **posúdenie formy textu** – sústreďuje sa na činnosti spojené s uvažovaním nad použitou formou vzhľadom na cieľ autora, s ktorým text písal, rozlíšenie rôznych druhov informácií, napr. odlíšenie faktov od názorov či rozpoznanie analógií, rečníckych otázok, použitých grafických znakov, grafov, tabuliek, obrázkov.

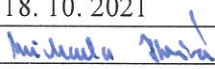
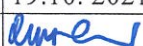
13. Závěry a odporúčania:

Je teda jasné, že čitateľská gramotnosť súvisí so všetkými vednými odbormi, keďže hľadanie, spracovanie a následne využitie informácií je podstatou každej činnosti. Každý z nás sa neustále stretáva s novými a novými informáciami a bez toho, aby ich vedel využiť, nemá šancu v tejto spoločnosti fungovať. Zmysluplné čítanie všetkých druhov textov je nevyhnutnou súčasťou čitateľskej gramotnosti (Zmach, et al., 2007). Cieľom prírodovedného vzdelávania by malo byť aj to, aby študenti boli schopní pochopiť každodenné novinky týkajúce sa vedeckých tém s rovnakou ľahkosťou, ako chápu politické, ekonomické či právne otázky. Každý, kto je toho schopný, je prírodovedne gramotný (Trefil, O'Brien-Trefil, 2009).

Domnievame sa, že čitateľská gramotnosť je nutný predpoklad k rozvíjaniu prírodovednej gramotnosti, teda využívania prírodovedných poznatkov.

Podľa OECD je hodnotenie čitateľskej gramotnosti založené na troch základných aspektoch: texty predstavujú rozličné druhy písaných materiálov, ktoré žiaci čítajú, činnosti, to sú kognitívne postupy čitateľa pri práci s textom a situácie, ktoré predstavujú zamýšľané využitie textu z pohľadu jeho autora (Koršňáková, Kováčová, Heldová, 2010)

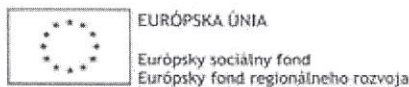
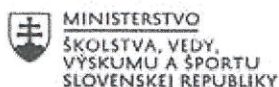
V závere koordinátorka klubu poďakovala všetkým prítomným za aktívnu účasť.

14.	Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Michaela Krivá
15.	Dátum	18. 10. 2021
16.	Podpis	
17.	Schválil (meno, priezvisko)	RNDr. Dagmar Ružinská
18.	Dátum	19.10. 2021
19.	Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os	Vzdelávanie
Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ	Gymnázium, Komenského 32, 075 01 Trebišov
Názov projektu	Rozvíjanie matematickej, finančnej, čitateľskej a prírodovednej gramotnosti - nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií a získavanie praktických a profesijných zručností žiakov Gymnázia v Trebišove.
Kód projektu ITMS2014+	312011U093
Názov pedagogického klubu	5.6.3. Človek a príroda

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Gymnázium, Komenského 32, 075 01 Trebišov

Dátum konania stretnutia: 18. 10.2021

Trvanie stretnutia: od 13.30 hod do 16.30 hod

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	PaedDr. Mária Kašaiová		Gymnázium, Komenského 32, Trebišov
2.	Mgr. Michaela Krivá		Gymnázium, Komenského 32, Trebišov
3.	RNDr. Erika Macejková		Gymnázium, Komenského 32, Trebišov
4.	Mgr. Alica Ostrožovičová		Gymnázium, Komenského 32, Trebišov
5.	RNDr. Dagmar Ružinská		Gymnázium, Komenského 32, Trebišov
6.	RNDr. Ján Treľo		Gymnázium, Komenského 32, Trebišov
7.	Mgr. Veronika Hazugová		Gymnázium, Komenského 32, Trebišov